

YOSHLAR ORASIDA KITOB O'QISHGA BO'LGAN QIZIQISHNI OSHIRISH YO'LLARI

Savramboyeva Shaxriniso Xosilboy qizi

Samarqand viloyati chet tillari instituti filologiya va tillarni o'qitish: ingliz tili 1-kurs talabasi

Mukarramkhodjayeva Tahmina Yunusovna

Ingliz tili o'qitish metodikasi katta o'qituvchisi

Annotasiya: Mazkur ish yoshlar orasida kitob o'qishga bo'lgan qiziqishni oshirish yo'llarini o'rganishga bag'ishlangan. Unda kitobxonlikning yosh avlod tarbiyasidagi o'rni, uning ma'naviy va intellektual rivojlanishga ta'siri yoritib beriladi. Yoshlarni kitob o'qishga jalb qilishda zamonaviy texnologiyalar, ijtimoiy tarmoqlar va madaniy tadbirlarning ahamiyati ko'rib chiqiladi. Shuningdek, ishda ta'lim muassasalarida o'quvchilarda kitobxonlik madaniyatini shakllantirish, oilada kitob o'qish odatini qo'llab-quvvatlash hamda yoshlar o'rtasida kitobning qadr-qimmatini oshirishga qaratilgan samarali chora-tadbirlar taklif etilgan. Mazkur tadqiqot yoshlar orasida kitobxonlik madaniyatini rivojlantirishga ko'mak beradigan amaliy tavsiyalarni ham o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: kitobxonlik, samarali metodlar, uslub, ijtimoiy tarmoq, internet, media, ta'lim muassasa, kutubxona, targ'ibot.

Abstract: This study focuses on ways to increase interest in reading among young people. It highlights the role of reading in the upbringing of the younger generation, emphasizing its impact on moral and intellectual development. The importance of modern technologies, social networks, and cultural events in attracting youth to reading is thoroughly discussed. The research also explores the formation of a reading culture in educational institutions, support for family-based reading habits, and effective measures to enhance the value of books among young people. This work includes practical recommendations aimed at promoting a reading culture among the youth.

Key words: reading, effective methods, approach, social network, internet, media, educational institution, library, promotion.

Аннотация: Данное исследование посвящено изучению способов повышения интереса к чтению среди молодежи. В нем подчеркивается роль чтения в воспитании молодого поколения, его влияние на нравственное и интеллектуальное развитие. Рассматривается значение современных технологий, социальных сетей и культурных мероприятий для привлечения молодежи к чтению. Также в работе исследуются вопросы формирования культуры чтения в учебных заведениях, поддержка семейных традиций чтения, а также эффективные меры для повышения ценности книг среди молодежи.

Исследование включает практические рекомендации, направленные на развитие культуры чтения среди молодых людей.

Ключевые слова: чтение, эффективные методы, подход, социальная сеть, интернет, медиа, образовательное учреждение, библиотека, продвижение.

KIRISH

Kitob o'qish – bilim olish, fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish va shaxs sifatida shakllanishning eng samarali usullaridan biridir. Bugungi texnologiyalar asrida yoshlarning kitobga bo'lgan qiziqishini oshirish muhim ijtimoiy masalalardan biri hisoblanadi. Quyida yoshlar orasida kitobxonlikni targ'ib qilishning samarali yo'llari tahlil qilinadi. Hozirgi zamon yoshlarining kitobga bo'lgan qiziqishi texnologiyaning rivojlanishi, ijtimoiy tarmoqlarning keng tarqalishi va o'yin-kulgi vositalarining ko'payishi sabab biroz pasayganligi ko'rinadi. Kitob o'qish esa inson tafakkuri, bilim saviyasi, va hayotga bo'lgan qarashlarini shakllantirishda beqiyos o'rin tutadi. Shu sababli, yoshlar orasida kitobga qiziqishni oshirish bugungi kunning dolzarb masalalaridan biridir.

Tahlil va natijalar

1. Raqamli platformalardan foydalanish

Bugungi kunda yoshlar ko'p vaqtini internetda o'tkazadi. Shuning uchun elektron kitoblar, audiokitoblar va raqamli kutubxona platformalarini targ'ib qilish muhim. Masalan, Bookmate, Audible, yoki mahalliy elektron kutubxonalar orqali kitoblarni qulay shaklda taqdim etish yoshlarni jalb qiladi.

2. Kitobxonlikka oid tadbirlarni tashkil etish

Kitob klublari: Yoshlar o'rtasida kitob o'qish bo'yicha davra suhbatlari, muhokama guruhlari tashkil etish. Kitob yarmarkalari va festivallari: Yoshlarni yangi adabiyotlar bilan tanishtirish va kitob mualliflari bilan uchrashuvlar tashkil etish. Tanlov va mukofotlar: "Eng ko'p kitob o'qigan talaba", "Eng yaxshi kitob taqrizi" kabi tanlovlar yoshlarning kitoblarga bo'lgan qiziqishini oshiradi.

3. Mediada targ'ibot

Ijtimoiy tarmoqlarda mashhur bo'lgan bloger va influencerlar orqali kitoblarni reklama qilish samarali. Masalan, yoshlar o'rtasida sevimli shaxslar tomonidan tavsiya etilgan kitoblar ommalashadi. Bundan tashqari, televideniye va radioda kitoblarga bag'ishlangan ko'rsatuvlar yaratish ham muhim.

4. Ta'lim muassasalarida kitob o'qishni rag'batlantirish

Maktab va universitetlarda kitobxonlikni rag'batlantiruvchi loyihalar amalga oshirish mumkin: Kitob burchaklari tashkil etish. Ta'lim dasturlariga zamonaviy, yoshlar uchun qiziqarli asarlarni kiritish. Har oyda bitta kitobni birgalikda o'qish va tahlil qilish.

5. Kitob o'qishning foydasini targ'ib qilish

Kitob o'qishning ruhiy va aqliy salomatlikka ta'siri haqida ommaviy axborot vositalarida ma'lumot berish. Kitob o'qigan insonlarning muvaffaqiyat hikoyalarini targ'ib qilish orqali yoshlarni ilhomlantirish mumkin.

6. Oila va mahalla muhitining ta'siri

Yoshlar orasida kitob o'qishga bo'lgan qiziqishning shakllanishida oila va mahalla muhim rol o'ynaydi. Ota-onalar va mahalla oqsoqollari yosh avlodga kitobxonlik odatini singdirishda o'rnak bo'lishlari kerak.

7. Kitoblarni qulay va arzon yetkazib berish

Kitoblarga erishish imkoniyatini oshirish ham muhim. Arzon narxlardagi kitob do'konlari va bepul kutubxonalar tashkil etish bu boradagi samarali yechimlardan biri.

8. Interaktiv va ijodiy usullardan foydalanish

Kitoblarga asoslangan o'yinlar va kvestlar yaratish. Mashhur kitoblardan ilhomlangan qisqa videolar va sahna asarlarini tashkil etish. Yoshlar o'rtasida kitobga bo'lgan qiziqishni oshirish. Kitobga bo'lgan qiziqishni oshirish yo'llari

9. Oiladan boshlash

Bolaning kitobga bo'lgan muhabbati, avvalo, oiladagi tarbiyadan boshlanadi. Oilada kitob o'qish madaniyati mavjud bo'lsa, bola uchun bu odatiy holga aylanadi. Ota-onalar bolalarga yoshligidan turli ertaklar va qiziqarli kitoblarni o'qib berishi muhimdir.

10. Maktablarda targ'ibot ishlari

Maktablar yoshlarning kitobga bo'lgan qiziqishini oshirishda muhim o'rin tutadi. Kitob haftaliklari, ijodiy tadbirlar, adiblar bilan uchrashuvlar, va o'qilgan kitoblar asosida tanlovlar o'tkazish orqali o'quvchilarda kitob o'qishga ishtiyoq uyg'otish mumkin.

II. Kutubxonalar faoliyatini rivojlantirish

Kutubxona madaniyatini rivojlantirish va ularni zamonaviy shaklga moslashtirish zarur. Elektron kutubxonalar va raqamli kitoblar platformalarini kengroq joriy qilish, yoshlar uchun kitob o'qish qulayligini oshiradi.

12. Zamonaviy texnologiyalardan foydalanish

Yoshlar orasida texnologiyadan keng foydalanish odatiy hol bo'lgani uchun, audio kitoblar, elektron kitoblar, va kitobga oid mobil ilovalar yaratish orqali kitob o'qishga bo'lgan qiziqishni oshirish mumkin.

13. Ijtimoiy tarmoqlarda targ'ibot

Yoshlarning ko'pchiligi vaqtining asosiy qismini ijtimoiy tarmoqlarda o'tkazadi. Shu sababli, kitoblarga oid kontent, qiziqarli sitatlar, sharhlar va videolarni ijtimoiy tarmoqlarda targ'ib qilish muhimdir.

14. Rol modellarning ta'siri

Ommabop shaxslar — san'atkorlar, sportchilar va blogerlar o'z izdoshlariga kitob o'qishni targ'ib qilsa, yoshlar o'z navbatida ulardan ilhomlanadi. Yoshlar o'rtasida kitobga

bo'lgan qiziqishni oshirish nafaqat ularning intellektual rivoji, balki jamiyatning taraqqiyoti uchun ham muhimdir. Shu bois, har bir shaxs va tashkilot bu borada o'z hissasini qo'shishi lozim. Xulosa qilib aytadigan bolsam, kitob o'qishga bo'lgan qiziqishni oshirish – bu jamiyatning har bir qatlamini jalb etishni talab qiladigan jarayon. Bu borada texnologiyalar, ta'lim, madaniy tadbirlar va oilaviy muhitning integratsiyalashgan yondashuvi katta ahamiyatga ega. Yoshlar orasida kitobxonlik targ'iboti nafaqat ularning intellektual rivojlanishi, balki umuman jamiyatning kelajakdagi taraqqiyotini ta'minlashda muhim omil hisoblanadi.

Xulosa

Yoshlar orasida kitob o'qishga bo'lgan qiziqishni oshirish hozirgi zamon talabi bo'lib, bu masala nafaqat ta'lim tizimining, balki jamiyatning har bir a'zosining e'tiborida bo'lishi kerak. Bugungi texnologiyalar va ijtimoiy tarmoqlar hukmronlik qilayotgan davrda kitobxonlikni rivojlantirish uchun innovatsion va ijodiy yondashuv talab etiladi. Xulosa qilib aytganda, yoshlar orasida kitob o'qishga bo'lgan qiziqishni oshirish ko'p qirrali yondashuvni talab qiladi. Kitob – bilim manbai, dunyoqarashni kengaytiruvchi va insonni ruhiy boyituvchi eng muhim vosita. Shu bois yoshlar orasida kitobxonlikni targ'ib qilish nafaqat ularning individual rivoji, balki butun jamiyatning ma'naviy va intellektual yuksalishi uchun xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. G'afurov, A. "Kitobxonlikni oshirishda raqamli texnologiyalarning o'rni". Toshkent, 2022.
2. Karimova, Z. "Yoshlar va kitob: XXI asrda kitobxonlik madaniyati". Samarqand, 2021.
3. Mukaramxodjayeva T.Y. "Interactive methods of teaching language" *Международный научный журнал № 8(100), часть 3 «Научный импульс» Март*, 2023.
4. Mukaramxodjayeva T.Y. "Ingliz tili o'qitishda o'yin texnologiyalarining ahamiyati va samaradorligi"., *International Journal of Education, Social Science & Humanities, Volume-11| Issue-12.*, 2023
5. Ziyoev, U. *Yoshlar va intellektual rivojlanish*. Toshkent: O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi, 2019.
6. UNESCO. (2020). *Reading Matters: Promoting Literacy Among Youth*. Paris: UNESCO Publishing.

7. Bolalar kutubxonalari assotsiatsiyasi. (2022). Yoshlar uchun zamonaviy kitobxonlik dasturlari. 8. Anderson, N. (2019). Digital Reading Habits in the Age of Technology. New York: Routledge.

